

Toimetaja veerg

Päivi Märjamaa,
toimetaja

Vaatamata sellele, et kevadine pööripäev pole veel kätte jõudnud, algab kevad omal kombel juba naistepäevast.

Naistepäevaga meenuvad lähiminevikust tulbid ja nelligid mida mehed lätlaste käest mõne rubla eest osta said. Tselofaantuutusse pakitud õieta oli kojumine paljudele tollal pea mõeldamatu.

Hiljem, kui lätlased oma lilledega olid juba läinud, muutus ka naistepäev vastuolulisemaks pühaks – osad põlgasid nõukogudemaitse mineviku pärast, teised olid nõus tähistama kui lihtsalt üldinimlikult kena päeva.

Looduse vastu aga ei saa. Naised on olnud ja jäävad ikka läbi aegade ammendamatuks inspiratsiooniallikateks. Neist või nende tõttu on loodud laule, kirjutatud muusikat ja maalitud surematuid kunstiteoseid.

Naistest ei saa lihtsalt rääkimata jätta. Ja nad räägivad ka ise. Käesolevat väljaannetki sirvides, on naised need, kes valutavad südant keskkonnaprobleemide pärast, märkavad tähtpäevi ja annavad neist teada, korraldavad üritusi ja vahel lihtsalt kirjutavad, tulles leplikult vastu toimetajapoolsele survele. Kui mõnel leheküljel on tegu siiski meeste kirjutatud lugudega, loeme selle pigem erandiks mis kinnitab kõike eelöeldut.

Kevade puhul räägime ikka lilledest!

Urve Hämäläinen,
lasteaiapäetaja

Viimased kuud on kõigile täiskasvanuile meelde toonud vana tõe, et kõige ilusamaid valesid kuuleb ikka peale kalalkäiku ja enne valimisi. Kuumad päevateemad ei jäta pahatihti puutumata ka lapsi. Tean tüdrukut, kes saatis oma pereliikmeid hääletama sõnadega „Ärge te taksot hääletage, takso on kallis!“ Nüüdseks on kõik oma valikud teinud ja poliitikud saavad jätkata oma rasket ronimist karjääriredelil, järgides põhimõtet „laku üles ja peksa alla“. Elu läheb edasi. Ometi on probleeme, mille aktuaalsus ei sõltu nelja-aastasest valimistsüklist.

Kliima soojenemine ja kasvuhooonegaasid ei tunnista riigipiire ega valitsuste vahetust. 28. veebruaril kutsus Eesti Roheline Liikumine juba teist aastat inimesi lumememmesid ehitama, et juhtida avalikkuse tähelepanu kliimamuutuste põhjustele ja tagajärgedele ning öelda oma sõnum energEEKas ja transpordis õhku paisatavate kasvuhooonegaaside kohta. Rahvusvahelist kampaaniat „Lumememmed kliimamuutuste vastu“ viiakse läbi Maasõprade Organisatsiooni (Friends of the Earth) algatusel, sellest on osa võtnud Soome, Rootsi, Norra, Venemaa, Ungari, Bulgaaria, Sloveenia ja Eesti.

Usume, et need Puhja Lasteaia Pääsusilm lapsed, kes sel kenal talvepäeval lumememmesid ehtasid, ei lase täiskasvanuks saades kolmel kurikuulsal R-il – raiskamisel, reostamisel ja rüüstamisel – hävitada meie ilusat Maad. Ehk ei ole siiski õigus rohelisel Villu Tammel, kui ta kardab, et ilmselt on inimeste mõtlema hakkamise protsess pikem kui maailma hukkumise oma. Loodame, et kaunist Eestimaa talve näha ja lumememmesid ehitada saavad ka praeguste lasteaialiste lapselapsed.

Volikogus

Viive Paltseri,
vallasekretär

28.02.2007 toimunud Volikogu istungi päevakord kinnitati kuuepunktisena. Istungil osales 10 volikogu liiget, puudusid Liilia Nõmmik, Aivi Pukki ja Talis Toompere.

Istung algas traditsiooniliselt vallavane-
ma informatsiooniga vallavalitsuse tege-
vusest:

- 1) toimus regionaalministri hr Jaan Õu-
napuu visiit Puhja valda, mille käi-
gus ta külastas Puhja kirikut ja Sangla
Turvas AS-i;
- 2) Puhja Seltsimaja remondi käigus saa-
vad korda saali lagi, seinad, laevalgus,
lavavalgustus ja lavatehnika, teos-
tatakse akende vahetus, soetatakse
uued lava eesriided, kardinad, saali
toolid jne. Tööd on graafikus. Orien-
teeruv tööde lõpetamise tähtpäev on
5.aprill;
- 3) valminud on taotlus hasartmängu-
maksu nõukogule kooli võimla re-
konstrueerimiseks – akende vahetus,
viimistlustööd, siseuste vahetus. Pro-
jekti maksumus kokku 836 474 kroo-
ni, taotletav summa on 500 000;
- 4) 21.veebruari toimusid Puhja valla
üldplaneeringu eskiislahenduse ava-
likud arutelud Rääsi külas (osavõt-
jaid 14 inimest) ja Ulila alevikus (osa-
võtjaid 23 inimest);
- 5) 22. veebruaril toimus kooli õpilas-
omavalitsuse presidendi ja vallavane-
ma vastuvõtt tublimatele õppuritele,
sportlastele ja huvitegevuses osaleja-
tele, kuhu oli kutsutud üle 170 õpila-
se;

6) 23. veebruaril toimus Eesti Vabariigi
aastapäevale pühendatud kontsert-
aktus. Anti üle Puhja valla autasu
Aasta Inimene 2006. Autasud anti pr
Esta Järvele ja hr August Kirsipuule;

7) alustatud on Puhja aleviku arengu-
kava koostamiseks ettevalmistavate
töödega ja arengukava koostamise
eestvedajaks on Mariann Karja;

8) Puhja vald osaleb Tartumaa tänava-
valgustuse rekonstrueerimise projek-
tis Külad valgeks! Vald saab selle pro-
jekti raames toetust 850 000 krooni ja
omaosalus 170 000 krooni, kokku 1,2
miljonit krooni;

9) valmimas on Rääsi Vesikjärve kor-
rastamise eelprojekt, mille koostajaks
on AS Kobras;

10) käivad ettevalmistused Ulila aptee-
gi ümberkolimiseks Ulila Pereaarstiga
samasse majja;

11) toimuvad korraldavad tegevused seo-
ses eelseisvate Riigikogu valimistega.

Seejärel võeti vastu otsus Mõisanurme
külas Eda ja Ants Vihandi omandis oleva
Kasesalu II katastriüksuse sihtotstarbe
muutmise kohta maatulundusmaast ela-
mumaaks.

Jätkus arutelu eelmisel istungil pooleli-
jäänud küsimuses: OÜ Lutsulandilt poe-
ruumide vallale ostmises. Vallavanem
Vahur Jaakma ja ehitusnõunik Juhan
Pruusapuu selgitasid volikogu liikmetele
ostu vajalikkust ja ostuhinna kujunemist.
Arutelu ja vaidluste tulemusena jõuti sei-
sukohale, et hoone ost on vajalik. Kuna
alevikus on vallale kuuluvate ruumide
defitsiit, saaks uued, ostetavad ruumid
teha sobilikeks näiteks raamatukogule ja
veel puuduvale huvikeskusele. Ruumide

kasutuselevõtu suhtes ei olnud volikogu
veel ühesel arvamusel. Ruumide planeer-
imisega peab tegelema vallavalitsus, et
ruumid saaksid sihipäraselt ja mõistlikult
kasutatud. Hoone renoveerimiseks ja ko-
handamiseks kulub arvestuste kohaselt
ca pool miljonit krooni. Volikogu võttis
vastu otsuse Talupoe kinnistu pindalaga
1104 m² koos selle peal asuva kahekor-
ruselise hoonega ostmise küsimuses OÜ
Lutsulandilt 2,2 miljoni krooni eest. Kõr-
ge ostuhinna suhtes jäi eriarvamusele
volikogu liige Tõnu Hallik.

Kinnitati Puhja Gümnaasiumi peda-
googide töötasustamise alused ja palga
alamäärad.

Otsustega saab tutvuda valla kodulehel
www.puhja.ee ja valla kantseleis.

Vallavanem Vahur Jaakma andis üle-
vaate transporditeenuste mahust ja selle
korraldamise võimalustest. Tehtud ana-
lüüside põhjal tuldi järeldusele, et uue
suurema bussi ostmise ei ole õigusta-
tud. Allasutuste töös vajaliku transpor-
diteenuse võib sisse tellida. Lõplik otsus
langetatakse aasta lõpuks, kui on selge
tegelik vajadus ja kasutamise maht. Kuna
Puhja Gümnaasiumi buss on muutunud
kasutamiskõlbmatuks, on kõige suure-
mad transporditeenuste vajadused eel-
kõige koolil.

Eelarve projekti esitas teiseks lugemiseks
finantsjuht Hille Luts, kes märkis et olu-
liselt suuri parandusi pole esimese luge-
mise järel eelarve projekti sisse viidud.
Tõnu Halliku poolt esitatud paranduset-
tepanekut, kes taotles selles 100 kr jõu-
lutoetuse maksmist kõikidele pensionä-
ridele ja korrakaitseametniku töölevõt-
mist, volikogu liikmed ei toetanud. Valla
2007. aasta eelarve projekt läbis teise lu-
gemise. Eelarve esitatakse kinnitamiseks
märtsikuu istungil.

TRAKTORITE TEHNOÜLEVAATUSED PUHJA VALLAS 2007. AASTAL

02.04 kell 9.00 Puhja Ettevõtete OÜ
kell 13.00 Sangla Turvas AS
04.04 kell 8.00 Rääsi

Tehnoülevaatus teostab AS Autoveod-tehnika tehnoülevaatuspunkt.

Kui masinat ei ole võimalik eelnimetatud aegadel määratud kohtades ülevaatuses esitada, tuleb
ülevaatus aeg edaspidiseks kokku leppida. Info telefonil 7366237, 53812351

Heino Tappo, Tehnoülevaataja

Tunnustus elutöö eest

Meie vallas on heaks tavaks saanud Aasta Inimese valimine. Puhja valla Aasta Inimene on inimene, keda on tegelikult raske valida, kuna valik tuleb teha paljude meie valla elu edendajate seast. Meeldiv on see valik aga ka, kuna saame tunnustada väarikaid vallakodanikke nende saavutuste, NENDE ELUTÖÖ EEST.

AASTA INIMENE 2006 – AUGUST KIRSIPUU

2006.aastal möödus 50 aastat ajast, mil Puhjas alustas tegevust 11-klassiline keskkool. August Kirsipuust sai selle keskkooli esimene direktor, kes töötas selle ametikohal 23 aastat. Ta on olnud pidevalt aktiivne osaleja Puhja kultuurielus nii laiemas mõttes, kui ka laulukooride ja näiteringide tegevuses. Ta on eeskujuks ja innustajaks oma lastele, kes jätkavad edukalt pedagoogilist ning kultuuri edendavat tegevust.

AASTA INIMENE 2006 – ESTA JÄRVE

Ta on sündinud Puhja vallas. Pärast arstiõpinguid asus ta koduvalda tööle, kus tema pingelised tööaastad möödusid Puhja haiglas ning Puhja ja Ulila ambulatooriumides. Ta on osalenud enesetäiendus-koolitustel, ta on erinevate erialaarstide poolt tunnustatud perearst. Teda iseloomustab eelkõige pühendumus oma erialale, otsekohekus, ausus ja töökus.

Soovime õnne!

Algas Puhja aleviku arengukava koostamine

*Päivi Märjamaa,
Puhja aleviku arengukava koostamise
juhtgrupi liige*

Arengukava koostamine küladest on Eesti jaoks veel suhteliselt uus tegevus, seetõttu on sellealased teadmised ja kogemused veel vähesed. Samas on arengusuundade, ühiste tegevuste ja ruumikasutuse kokkulepped, ehk teisiti öeldes arengukava, küla jaoks vajalik suhete arendamisel riigi ja kohaliku omavalitsusega. Küla arengukava koostamine on omaalgatuslik ja vabatahtlik, samas mitmetahuline ja aeganõudev protsess. Arengukava koostajateks on erinevate kogemuste, teadmiste ja huvidega külaelanikud, kes teevad seda tööd enamasti ühiskondlikus korras.

Puhja vallas asuvatest küladest on arengukavad olemas Ulila, Rämsi ja Mäeselja küladel. Puhja alevik, kui valla keskus, on seni toiminud ilma arengukavata. Kuna paljude investeringutaotluste aluseks on arengukava olemasolu, siis rohkem viivitada nimetatud kava koostamisega ei ole kuidagi otstarbekas.

Puhja aleviku arengukava koostamise ettepanek tehti Mariann Karjale. Kuna toimivate ürituste eestvedamine ei ole lihtne ja vajab eelteadmisi ja oskusi, siis pidi M.Karja ennast eelnevalt 19. jaanuaril, 10. veebruaril ja 01.märtsil 2007 toimunud kolmemoodulisel koolitusel, *Küla arengukava koostamine ja elluviimine*, oma uue rolliga kurssi viima.

Koolituselt ammutatud teadmised ja oskused uue rolli edukaks täitmiseks andsid julgust teha algust arengukava koostamise juhtimise ja kogukonna kaasamisega.

Esimene tööülesandena valmis Puhja aleviku praegust hetkeolukorda kajastav kirjutus e profiil. Teise käiguna kogus vastne projektijuht enda ümber erinevate elualade inimestest koosneva juhtgrupi. Juhtgruppi kuuluvad peale liidri enese Mikk Järv, Vahur Jaakma, Milvi Sepp, Liilia Nõmmik, Heino Kõrgeperv, Enn Pokk, Kalle Kivaste, Kaja Udso, Karita Kirbits, Ülle Närska, Arne Lipping ja Päivi Märjamaa.

Esimene juhtgrupi töökoosolek toimus 7. märtsil 2007 Uula Huvikeskuses. Sissejuhatuses räägiti arengukava vajalikkusest, tegevuskavast, võimalikest arengukavas kajastatavatest valdkondadest ja lepiti kokku arengukava teostamise kalenderplaan.

Nii suur töö ei saa valmida ilma ühiskondliku arvamusega. Kogukonna kaasamine arengukava koostamisse on järgmine samm, millega juhtgrupp tegelema hakkab. Esimene külakoosolek toimub eeldatavasti aprilli lõpupäevil, millest antakse täiendavalt teada erinevaid valla infokanaleid pidi.

Oma elukoha, Puhja aleviku, elujõulisemaks ja jätkusuutlikumaks muutmisel saab kaasa rääkida ja arvamust avaldada iga inimene.

Teade pensionäridele

Pensionäridele kehtiv täiendav tulumaksumiinimum 3000 krooni kuus jäi 2007. aastal endiseks. Seega on ka tänava mittetöötava pensionäri pension tulumaksuvaba 5000 krooni ulatuses.

Alates 01. aprillist 2007. a tõusevad pensionid umbes 11%. Kui pension on suurem kui 3000 krooni, siis on vaja pensionäril maksuvabastuse saamiseks esitada vastav taotlus Tartu Pensioniametisse.

Taotlust saab teha valla sotsiaalnõuniku juures või saata postiga Tartu Pensioniametisse aadressil Põllu 1a 50303 Tartu.

Avalduse tekst: "*Palun alates 01.04.2007 minu pensionist enne kinnipeetava tulumaksu arvutamist maha arvata igas kalendrikuus 1/12 tulumaksuseaduse §-s 23 sätestatud maksuvabast tulust.*"

Kui taotlus on eelneval aastal esitatud, siis uut avaldust sellel aastal ei ole vaja teha.

Milvi Sepp 7300646
Puhja valla sotsiaalnõunik

Kuidas elab Puhja Gümnaasium?

Eesti Vabariigi aastapäeva eel tunnustatakse traditsiooniliselt tublimaid

Reet Lepik,

Puhja Gümnaasiumi direktori asetäitja õppekasvatustöö alal

Aafrika vanasõna ütleb: "Et kasvatada ühte last, on vaja kogu küla". Õigus toetada, aidata ja nõuda on kõigil, kes hoolivad: kogukonnal, mis last ümbritseb ja kaitseb.

Puhja vallavanema Vahur Jaakma, volikogu esimehe Enn Poki ja Puhja Gümnaasiumi õpilaseesinduse presidendi Helli-ka Järvala vastuvõtule oli kutsutud 176 õpilast: edukad õppijad, tragid huvitegevuses osalejad ja tublid sportlased.

Volikogu esimehega käitleb 9a klassi õpilane Märt Järv.

Õpilasi esitlesid vallavanemale ja volikogu esimehele 2006. a aasta õpetajad Milvi Haavandi ja Kersti Aadusoo ning õpetaja Ülle Närska.

- 1. klass:** Kaisa Parkel, Karli Pedajas, Emma-Marie Pihlap, Hanna Ratassep, Reili Rehme, Ragne Reial, Age Sander, Daisy Sikk, Ken Ujamägi;
- 2. klass:** Oksana Dmitrijeva, Reiko Hämäläinen, France Jaamann, Karlis Jõeste, Tuule-Mari Kaarna, Elina Kaasik, Mario Kangro, Henri Kipper, Karina Krepõševa, Merlin Lemberg, Kendra Neltsas, Keith Pallon, Janek Platonov, Vanessa Pure, Kristo Selleke, Kerttu Siffer, Liina Tobro, Sten Uras, Raido Vorobjovski;
- 3. klass:** Joonas Alliksaar; Liisa Hämäläinen, Marko Jõesuu, Carol Kivaste, Kermon Kopli, Caroliina Ladva, Siim Luik-Arras, Robert Matt, Kersti Mölder, Asko Nuume, Katriin Põlluäär, Ruth Rehme, Aigar Sander, Egle Siffer, Edith Sinilill, Diana Stvolova, Ilmar Tobro, Jaanika Viljaste;
- 4. klass:** Ole Hint, Tuuli Kalinin, Paul Kangro, Sofia Karajeva, Daina Kiseljova, Inga Konovalova, Margit Laars, Kaur Laas, Karina Läänesaar, Kertu Moisto, Alina Samoilova, Lii Pedajas;
- 5. klass:** Laura Hämäläinen, Merilin Kaasik, Kevin Kroon, Kaidi Käkki, Kaido Müürsepp, Reelika Rehme, Denis Samoilov, Cäroli Vardja; Steven Helimets, Kristiina Jürgenthal, Raino Kauponen, Krissu Konoplitski, Ergo Lepik, Kristina Radtšenko, Liina Ratassep, Heelika Reinhold, Ketlin Reibich, Denis Samoilov, Erki Vorobjovski;

- 6. klass:** Kerli Deede, Lauri Kauer, Liisi Kitsnik, Tauno Laine-voov, Kristiina Lobrev, Karolina Luik, Helena Purgel, Helina Reial, Martin Saalits, JannoVariksaar;
- 7. a klass:** Kea Karja, Hendrik Koms, Germo Matt, Kai Mölder, Ann Põlluäär, Heidi Reial, Merli Soolind, Egne Teearu, Jaan Tobro, Älis Babenko, Eneli Härma, Kristo Kangro, Ken Karja, Raul Loog, Anti Vahtramäe;
- 8. a klass:** Kunnar Kangro, Maria Karajeva, Liisi Lehemets, Levoni Lemberg, Maria Luts, Jane Mölder, Piia Paurson, Mikk Pihlap, Priit Pokk, Katrina Sepp, Kalev Siimer, Even Sinilill, Madli Tuvike, Elis Uiboupin, Juss Variksaar;
- 8. b klass:** Keidi Pallon, Kaidi Vester;
- 9. a klass:** Meryly Annuk, Kristina Bondar, Anli Härma, Märt Järv, Nikolai Konovalov, Sigmar Markov, Kristina Marmõš, Marge Milistver, Kadri Pajo, Kärt Pütsep, Kerli Rätsep, Leiki Sild, Sirlu Soolind, Anton Stvolov, Mait Tamm, Liisa Kuu-semaa, Kärt Pütsep, Jevgeni Samoilov, Aljona Treffner;
- 9. b klass:** Rasmus Eist, Sander Jürgenson;
- 10. klass:** Madis Kangro, Triin Kukkk, Laura Kährik, Liisa Kriit, Heliina Martinova, Andre Lemberg, Priit Sonn;
- 11. klass:** Even Hurt, Helliika Järvala, Merke Kalinin, Karoliine Korol, Kristjan Laas, Maria Malozjomov, Mariliis Närska, Kristiina Pokk, Taive Seire, Sigrid Tali, Peeter Karja, Indrek Luts, Siim Pruusapuu, Martin Saksjaak;
- 12. klass:** Getter Hark, Liisa Kaasik, Sander Kauer, Laura Koe-mets, Mirjam Malahhov, Mariana Martinova, Riina Pajumäe, Aire Schütz, Leili Sinilill, Keiu Sonn, Siim Sups, Maarja Kolga, Kiilian Lemberg, Gerttu Rein, Gunnar Gimbutas.

Esineja Mihkel Mattisen.

Oodatud esinejaks oli vastuvõtul Mihkel Mattisen. M. Mattisen on õppinud Tallinna Muusikakeskkoolis, Eesti Muusikaakadeemias ning Guildhall School of Music and Drama's Londonis (2000–2001). Praegu jätkab M. Mattisen õpinguid Eesti Muusikaakadeemia magistrantuuris. Ta on esinenud solistina, kammeransambelis ning orkestriga Eestis, Soomes, Inglismaal, Itaalias, Ameerikas ja Saksamaal. M. Mattiseni loengukontsertidest, mis käsitlesid muusikat barokist kuni tänapäeva popmuusikani, said paari aasta eest osa ka meie kooli õpilased. Lisaks klaverimängule tegeleb Mihkel laulmisega, lugude ja tekstide kirjutamisega ning tegutseb ka muusikaproduksendina.

M. Mattisen esitas numbreid oma uuest kavast, mille põhiideeks on näidata, kui erinevalt on võimalik esitada ühte ja

sama lugu, kui palju on võimalik teatud teemasid erinevalt esitada, kui suured on võimalused muusikas. Esitusele tulid tuntud klassikateemad üllatavates seadetes; samas ka tuntud eesti poplood "nihkesse keeratuna". Kuulajaid vaimustas etteantud teemadel klaveril improviseerimine ja rõõmustas kaasalulmisvõimalus.

Kooli söökla juhataja Asta Oti ettevalmistatud ja kaunit kaetud furšettlaud pakkus maiuspalasid igale maitsele.

Kooli juhtkond vabariigi aastapäevale pühendatud vastuvõtul.

Haridus on väärtus. Haridus pole kaasasündinud omadus või väärtus, mida saab anda. Haridust tuleb omandada. Haritud inimene kannab oma peres, rahvas, ühiskonnas vaimsust ja loob selle läbi arengut, turvalisust ja kaitset oma perele.

Gümnaasiumiõpilased sõnastasid 5 põhjust, miks on Eestimaal hea elada:

- riik, mida kõige paremini tunnen, siin olen võrdne kõikide teistega ja oman õigusi, olen siin arvestatav kodanik;
- Eestimaa on iseseisev riik ja areneb jõudsasti, siin on head ja aina paranevad elamistingimused;
- Meil on demokraatlik valitsemiskord, aus ja demokraatlik valitsus, kuulume Euroopa Liitu;
- olen eestlane ja kõnelen eesti keelt, Eesti kultuuriruumis tunnen ennast mugavalt;
- Eesti pole täielikult linnastunud, mõõduka suurusega linnad;
- siin pole eriti vägivalda;
- on palju vaatamisväärsusi ja turismiobjekte; siin on veel puutumata ainulaadset loodust, tänu metsarohkusele on siin värske õhk;
- meil on turvaline, minimaalselt on looduskarastroofe, pole

- maavärinaid ega vulkaane, ei pea kodu pärast muretsema;
- Eestis on hea kliima, vaheldusrikkad aastaajad, kõik neli aastaajaga on olemas;
- on suhteliselt rahulik, pole palju lärmi, suhteliselt palju on rahulikke ja vaikseid kohti;
- geograafiliselt hea asend – mereteed, saab lihtsalt ja kiiresti minna naaberriikidesse;
- Eesti ei ole eriti suur, on piisavalt väike, pole võimalik ära eksida;
- siin on toredad, sõbralikud, viisakad, töökad, ilusad ja ausad inimesed, palju häid inimesi ja ilusad naised;
- olen siin sündinud, sõbrad ja pere on siin;
- Eestis saab töö eest õiglast palka, on võimalik normaalselt teenida.

5 inimest, keda õpilased tutvustaksid silmapaistvate eestlastena teistele rahvastele:

- Mart Laar, Toomas Hendrik Ilves, Lennart Meri, Edgar Savisaar;
- Kristiina Šmigun, Andrus Veerpalu, Gerd Kanter, Marek Kalmus, Andrus Murumets, Kristjan Rahn, Mart Poom, Martin Müürsepp, Marko Märtn, Erki Nool, Andrus Värnik, Jaak Mae, Alar Sikk, Paul Keres, Baruto, Marko Asmer;
- Tanel Padar, Tõnu Trubetsky, Anne Veski, Eda-Ines Etti, Mari-Leen Kaselaan, Arvo Pärt, Annelly Peebo;
- Ita Ever, Kaljo Kiisk, Peeter Oja;
- Carmen Kass;
- Contra;
- kaks toredat ja tublit klassivenda.

Toimus veebruaris:

- 4 kooli (4K: Järva-Jaani, Tsiguliina, Luunja) koostööpäev Waide motellis;
- T.O.R.E. esindus osales VII konverentsil Valgas;
- tähistati sõbrapäeva;
- oli tujuküllane vastlapäev;
- toimusid Eesti Vabariigi aastapäeva aktused;
- projekti „Keskkonnaga ei mängita“ II õpitubades õpiti plakatite valmistamist;
- algasid projekti loomingukonkursid: fotod, videod, joonistused, kollaažid, plakatid;
- 7A klassi poiste algatusel said teoks kooli meistrivõistlused murdmaasuusatamises.

T.O.R.E laager Kurgjärvel

Anli Härma,

Puhja Gümnaasiumi 9a klassi õpilane

4.–5. märtsil 2007 toimus Puhja gümnaasiumi, Descartes'i Lütseumi ja Tartu Kommertsgümnaasiumi tugiõpilaste laager Võrumaal Rõuge vallas Kurgjärvel. Laagrisse mineku korraldas Puhja Gümnaasiumi huvijuht Lea Järv.

Esimesel päeval toimus koolitus "Meeskonnatöö", mille kõigus õppisime läbi loengu ja mitmete mängude mida tähendab üldse meeskonnatöö ja milline on hea meeskond. Koolitust

viisid läbi T.O.R.E koolitaja Hannes Lents ja T.O.R.E üldjuht Marju Jaanimäe.

Teisel päeval arutasid toredad esimesel päeval püstitatud küsimusi, et miks nad oma tegevusi teevad ja mida nad sellega saavutada tahavad? Enimpakutud vastusteks oli vaba aja sisustamine, teiste aitamine, kooli õhkkonna parandamine, uute tutvuste ja sõprade leidmine ning enese arendamine. Sellel päeval valmis ka koostööprojekt sügiseks: *Kuidas tutvustada ja laiendada tugiõpilaslükumist Tartumaa ja Tartu linna koolides?* Peale projekti läbiarutamist jäi kõigil aega tegeleda talvelõbudega – uisutada, suusatada, kelgutada. Pärast möllu toimus viimane lõuna Kurgjärvel ja seejärel kojusõit.

Tundub, et kõik on rahul ja õnnelikud!

Eesti Vabariigi 89. sünnipäev lasteaias

Karita Kirbits,
Puhja Lasteaia juhataja

23. veebruaril tähistas kogu lasteaiapere Eestimaat 89. sünnipäeva. Pidulikul kontserdil laulsid lapsed Eestimaast, oma kodust ja perest, samuti looduse hoidmisest ja meie rahvuslinnust. Peojuht, õpetaja Maie Mees jutustas lastele, mida meie president on rääkinud Eestimaat sünnipäeva tähistamisest. Sellest, et tuleb hoida ja austada oma sini-must-valget lippu ning tunda uhkust oma kodumaa üle.

Lõunaks katsime rahvusvärvides peolauad rühmadesse ja saali. Koos vanema rühma poiste ja tüdrukutega ning lasteaiatöötajatega sõid saalis ka kutsutud külalised – vallavanem Vahur Jaakma ja sotsiaaltöötaja lastekaitse alal Õie Männik.

Suur tänu osauhingule Heko Pöld, kelle abiga saime katta suurepärase peolaua!

Lasteaia sünnipäevapidu

Karita Kirbits,
Puhja lasteaia juhataja

5. märtsil 1979 avatud Puhja Lasteaed Pääsusilm tähistas oma 28. sünnipäeva lõbusa ja meeleoluka peoga lasteaia saalis.

Saal oli kaunistatud laste töödega, kus nad olid kujutanud iseendid. 4–5 aastaste rühma lapsed olid lisanud ka sünnipäevasoove lasteaiale. Mõned näited neist.

Joosep: Soovin väikeseid autosid mängimiseks ja te keegi ei rabaks teise käest ära!

Brita Lota: Soovin, et kokatädil tuleks head söögid, et mannapuder ei kõrbeks põhja ja et tädi Karital tuleks hea töö!

Maria-Elise: Soovin lastele, et nad joonistaksid hästi Lottet!

Anett: Soovin, et lapsed oleksid tublid lapsed ja et lapsed mängivad ilusti!

Karita-Kristin: Soovin tädi Evele komme, seepärast et ta koristab õues, lehti pühib luuaga!

Kristjan: Soovin poistele rallikaid ja tüdrukutele ilusat nukunurka ja et kui keegi kakleb, siis peab kohe ütlema. "Omad vitsad peksavad!"

Õpetajad Triin Pall, Olga Danilson, Virve Jaasi, Marje Norman, Maie Mees, Lea Lobrev, Aila Selleke ja Urve Hämäläinen lavastasid ja etendasid lastele eesti menukirjaniku Andrus Kivirähki näidendi "Vapper keefir" lühendatud versiooni. Tore esitus ja leidlikud kostüümid panid vaatama ning kaasa elama kõik peolised.

Etenduse lõppedes toodi saali kaks suut sünnipäevavortti. Tordid lõikasid lahti ja jagasid lastele Reet Malahhov, Galina Mürsepp ja Eve Leppik, kel kõigil täitub sel aastal Puhja Lasteaia ümmargune arv tööaastaid.

Seejärel kõlasid meie lasteaia laul ja sünnipäeva laul, jagati kingitusi ja sooviti häid soove edaspidiseks, õhtupoolikul mängiti ja tantsiti ühises ringis.

Uuest metsaseadusest

Tõnu Sepp,
Holmen Mets AS

1. jaanuarist 2007 kehtima hakanud Metsaseadus on Eesti taasiseseisvumisaja kolmas metsaseadus, mille valmimine kestis ligi neli aastat. Jaanuarikuu ajalehes ilmunud artiklis oli põgus ülevaade uuest seadusest, siinkohal siis konkreetsemalt ja täpsemalt muudatustest.

Alates 1. jaanuarist 2007 hakkas kehtima uus Metsaseadus (edaspidi MS) (RTI, 04.07.2006, 30, 232), millega seoses on keskkonnaminister välja andnud mõned uued määrused, millest metsaomaniku jaoks on olulisim ehk „Metsa majandamise eeskiri“ (edaspidi MME) (RTL, 09.01.2007, 2, 16). Uuendused on vajalikud metsa kui ökosüsteemi kaitseks ja säästva majandamise tagamiseks. Kuna seadusandluse muutmine toob endaga kaasa teadmatust, tutvustame olulisemaid seaduse muudatusi ning jätame kirjeldamata sisuliselt samaks jäänud punktid. Metsaseadust ei kohaldata väiksema kui 0,5 hektari suuruse metsamaa lahustüki suhtes (eraldiasuv metsaosa, mida igast küljest ümbritsevad muud kõlvikud kui mets), samuti tee, raudtee, tehnovõrgu ning -rajatise kaitsevööndi suhtes, välja arvatud raadamist käsitlevad sätted (MS, § 4). Metsamajandamiskava võib koostada kinnisasjade omanike taotluse alusel ühist piiri omavatest kinnisasjadest koosnevate majandamisüksuste kaupa (MS, § 15). Kaitsemetsaks ei määrata metsa, mis on maaparandussüsteemi eesvoolu, kanali või veejuhtme (kraavid, peakraavid) piiranguvööndis (MS, § 19). Kui metsa kaitsemetsaks määramine piirab oluliselt metsa majandamist, on metsaomanikul õigus taotleda riigilt metsa majandamisel saamata jäänud tulu või täiendavalt tehtud kulude hüvitamist (MS, § 20). Metsa uuendamisel on metsaomanik kohustatud rakendama metsa uuendamise võtteid ulatuses, mis hiljemalt viis aastat pärast raiet või metsa hukkumist tagab uuenenud metsa (MS, § 24). Metsa uuendamise võtete rakendamine ei ole kohustuslik sinika, karusambla, siirdesoo, madal soo, raba, lubikaloo, osja, tarna, sõnajala, angervaksa ja lodu kasvukohatüüpides (MME, § 14). Metsa võib uuendada ainult metsakasvukohatüübile sobivate puuliikidega (MME, lisa 2). Kui metsa uuendamise võtete rakendamine on kohustuslik, kuid metsaomanik ei ole neid kahe aasta jooksul pärast metsaosa hukkumist või raiet rakendanud ning metsa uuendamise võtete rakendamise tähtaega

pole pikendatud või kui hukkunud metsaosa või raiesmik pole metsakasvukohatüübile sobivate puuliikidega viie aasta jooksul uuenenud ning metsa uuenemise tähtaega pole pikendatud, teeb kinnisasja asukohajärgne keskkonnateenistus metsaomanikule ettekirjutuse uuendamise võtete rakendamiseks. Ettekirjutus tehakse metsaomanikule teatavaks allkirja vastu või toimetatakse kätte väljastusteatega tähtkirjaga. Kui ettekirjutus ei ole selles märgitud tähtjaks täidetud, rakendab kinnisasja asukohajärgne keskkonnateenistus sunnivahendit. Kui kinnisasja asukohajärgne keskkonnateenistus rakendab sunnivahendina sunniraha, on sunniraha ülemmäär 20 000 krooni ühe hektari kohta. Kinnisasja võõrandamise korral läheb hukkunud metsaosa või raiesmiku uuendamise kohustus üle kinnisasja uuele omanikule, kusjuures käesolevas paragrahvis sätestatud uuendamistähtaegu arvutatakse kinnisasjal asuva metsaosa hukkumisest või metsa raiest arvates. (MS, § 25) Tagatistrahha metsa uuendamise tagamiseks on palju elevust tekitanud teema. Hetkesisuga on metsaseaduses välja toodud, et metsa uuendamise kohustuse täitmise tagamiseks on lageraiet kavandav metsaomanik kohustatud tasuma metsa uuendamise tagatistrahha, kui (MS, § 26): 1) tema suhtes on kohaldatud väärteo- või kriminaalkaristust puude või põõsaste ebaseadusliku raie eest või metsa uuendamise nõuete rikkumise eest ja andmed selle kohta ei ole karistusregistrist kustutatud; 2) ta on esitanud metsateatise lageraie tegemiseks langil pindalaga üle kahe hektari ja uuendatav mets kuulub metsatüüpi, mille puhul tagatistrahha tasumine on kohustuslik (sinilille kuusikud, jänese kapsa kuusikud ning jänese kapsa-mustika kuusikud). 3) ta on esitanud metsateatise lageraie tegemiseks langil, mis piirneb samal kinnisasjal asuva uuenemata raiesmikuga, mille puhul on metsa uuendamise võtete rakendamine kohustuslik, ning kavandatava lageraielangi ja raiesmiku kogupindala on suurem kui kaks hektarit ja uuendatav mets kuulub metsatüüpi, mille puhul tagatistrahha tasumine on kohustuslik. Tagatistrahha suuruse määramise, tagatistrahha tasumise, vähendamise ja vabastamise ning tagatistrahha arvelt kulutuste hüvitamise ja tagatistrahalt intressi maksmise korra kehtestab keskkonnaminister määrusega (MS, § 26). Lageraie korral on kohustus jätta elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikud puud või nende säilinud püsti seisvad osad tüvepuudid kogumahuga vä-

hemalt viis tihumeetrit ühe hektari kohta (MS, § 29). Lageraie on lubatud puistus, mis saavutanud raievanuse või küpsusdiameetri (eeldusel, et puistus ei ole viimase 5 aasta jooksul tehtud harvendusraiet). Samuti on lageraie lubatud puistus, mille täius on kuni 30% (MME, § 2). Erinevate omanike kinnistute puhul ei arvestata raiesmiku uuenemise ning minimaalse liitumisaja nõudeid. Minimaalne liitumisaeg on männiga, kuusega või kõvalehtpuuga loodusliku uuenemise või uuendamise korral neli aastat, muudel juhtudel kaks aastat. Raieaastaid ei loeta liitumisaja sisse. (MS, § 29) Kaitsemetsas võib lageraielangi pindala olla kuni 2 ha, kitsaste (kuni 30 m) lageraielankide nõue kehtib ainult kaitse- ja tulundusmetsa sambliku kasvukohatüübis ja loo kasvukohatüüpides. Tulundusmetsa lageraielangi laius kuni 3 ha lankide puhul ei ole piiratud, üle 3 ha kõigi puistute (ka pehmed lehtpuud) lageraielangi maksimaalne lubatud laius on 100 m. (MS, § 29) Iga metsas raiet tegev isik on kohustatud tõendama raiumise õigust järgmiste dokumentidega: raieõiguse olemasolu tõendav dokument või töö või teenuse aluseks olev kirjalik leping, kehtiva metsateatise koopia ning isikut tõendav dokument. Nimetatud dokumendid tuleb esitada raiumise seaduslikkust kontrollima volitatud ametiisikule tema nõudmisel. (MS, § 37) Metsakaitse tagamiseks tuleb toores koorimata okaspuit juhul, kui seda on enam kui kümme tihumeetrit ühe hektari kohta, metsast välja vedada järgmiselt: 1. septembrist kuni 30. aprillini raiutud puit 1. juuniks ning 1. maist kuni 31. augustini raiutud puit ühe kuu jooksul raie tegemisest arvates. (MS, § 40, MME § 21) Kirjeldatud muudatused tekitavad ilmselt lisaküsimusi, samuti on mõned punktid seotud konkreetsete määrustega, mille sisu on liiga mahukas ühes artiklis avaldamiseks – seepärast avaldame siinkohal riigiasutuste kontaktandmed, millelt saab Metsaseaduse ning selle rakendusaktide kohta vahetut ning asjatundlikku nõu: Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus- tegevusvaldkondadeks on metsa inventeerimise, metsamajandamiskavade koostamise, metsa uuendamise ja kaitse korraldamine ning asjaomaste andmekogude pidamine. Kontakttelefon Tartus: 733 9464, Tallinnas: 677 1301. Interneti kodulehekülje aadress: www.metsad.ee Erametsakeskus – tegevusvaldkond on erametsanduse toetamine. Kontakttelefon: 652 5333. Interneti kodulehekülje aadress: www.eramets.ee Keskkonnate-

nistused on piirkondlikud (maakondlikud) – Harjumaa – tel. 672 2972, Hiiumaa – tel. 462 2831, Ida-Virumaa – tel. 332 4401, Jõgevamaa – tel. 776 2410, Järvamaa – tel. 384 8689, Läänemaa – tel. 472 4722,

Lääne-Virumaa – tel. 325 8400, Põlvamaa – tel. 799 8198, Pärnumaa – tel. 447 7388, Raplamaa – tel. 484 1170, Saaremaa – tel. 452 7777, Tartumaa – tel. 730 2242, Valgamaa – tel. 766 6130, Viljandimaa – tel. 435

5610, Võrumaa – tel. 786 8369. Täpsemad andmed keskkonnaministeeriumi koduleheküljel: www.envir.ee

Maailmas tunnustatud juhtimismõtled Tartumaal

Helin Mesila
Pärnu Konverentsid

Ettevõtjatele mõeldud juhtimiskonverentside sari viib maailmas tunnustatud juhtimismõtled ideed maakondlikule tasandile. Oma teekonnal läbi kõikide Eesti maakondade jõuab konverentsisari 15. märtsil Tartumaale.

Konverentsisari „Juhtimismõtled Sinu kodus” toob kümne aasta jooksul Pärnu Juhtimiskonverentsidel esinenud maailma parimate juhtimisgurude säravaimad mõtted esmakordselt maakondlike ettevõtjateni. Videopildi vahendusel astuvad üles maailma ärifilosoofide Top50 Thinkers 9. koha omanik Jonas Ridderstråle, 17. positsiooni hoidev Patrick Dixon, äristrateegia ekspert Costas Markides ja mitmed teised. Välja on valitud esinejad, kelle jutt tänaste Eesti oludega kõige paremini haakub.

Maailmanäidete varal arutletakse konverentsil teemadel: kuidas väikeettevõttel ellu jääda üha kiiremini muutuv keskkonnas? Mida toob homme päev äris? Kas suurtest ärikeskustest väljaspool on võimalik olla edukas? Kas kvaliteetse tööjõu puudus on ületamatu takistus? Kas kõige selle juures on strateegia oluline? Kas Sina oled liider?

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ning Pärnu Konverentside korraldatava konverentsisarja „Juhtimismõtled Sinu kodus” eesmärgiks on teha uusimad juhtimistrendid kättesaadavaks kogu Eestis ja parandada seeläbi ettevõtete konkurentsivõimet ning ettevõtjate teadmisi praktilisest juhtimisest.

EASi juhtimiskvaliteedi programmi juhi Veigo Kella sõnul annab konverents võimaluse osa saada aktuaalsetest juhtimisteooriatest ja praktilistest nõuannetest ka kõigil neil juhtidel, kes elavad ja töötavad väljaspool suuremaid linnu, ning kelle ettevõtte ei kuulu mõnda rahvusvahelisse firmadeketti.

Lisaks konverentsidel tavapärasele loenguformaadile lähenetakse sellele konverentsisarjale uudsemalt, rõhudes arvamused ja arutelu tähtsusele

konverentsil osalejate hulgas.

Tartumaa konverentsipäeva juhib Põltsamaa Felixi endine juht Andres Koern, kes on tunnustatud koolitaja ning juhtimiskonsultant. Tema aitab maailmanäited sobitada meie kohaliku ärikeskkonnaga.

Küsimusele, kas suurte lääne firmade kogemusega on ikka Eestis midagi peale hakata, vastas Ants Sild, üks päevajuhetidest, Raplamaa konverentsil esinedes: „Küsimused, mida iga juht endalt küsima peab, on ju samad. Vastused on muidugi lääne ja eesti firmadel erinevad, aga need peavadki igal firmal erinevad olema.”

Lisaks kuulsatele esinejatele ning põnevale sisule on „konverentsikaravanil” kaasas oma ruum, mis paigaldatakse teise ruumi sisse ning mis loob mõnusa atmosfääri kogu konverentsi toimumise ajal.

Konverentsisari toimub EASi juhtimiskvaliteedi programmi raames. Programmi rahastab Euroopa Liidu Sotsiaalfond.

Pärnu Konverentsid tegeleb juba kümme aastat ärikonverentside korraldamisega. Nende tuntumad konverentsid on Pärnu Juhtimiskonverents, Pärnu Turunduskonverents, Pärnu Finantskonverents.

Konverents „Juhtimismõtled Sinu kodus” toimub 15. märtsil Tartus, korporatsioon Rotalia hoones algusega 9:30. Osalustasu 400 krooni (lisandub käibemaks).

Lisainfo ja registreerumine www.konverentsid.ee ja telefonil 6 408 503.

Tuntuimate ärigurude tutvustus, kes konverentsil üles astuvad

Tartumaa inimesed saavad juhtimiskonverentsil „Juhtimismõtled sinu kodus” näha ja kuulda maailma kuulsamaid juhtimisgurusid, kes tavaliselt küsivad oma esinemise eest kuni veerand miljonit krooni. Tõsi, gurud ei tule Tartusse ise, nende esinemisi koos tõlkega näidatakse suurtelt videoekraan-

nidelt, sest nii palju staare ühekorraga ei saa endale lubada ükski rikas riik. Seetõttu ongi videokonverentsid praegu maailmas kiiresti leviv trend, mille otsa teevad Eestis lahti maakondlikud juhtimiskonverentsid.

Kuulsaim mees, keda Tartus näeb, on kahtlemata Jonas Ridderstråle, kes on maailma ärifilosoofide pingereas Thinkers 50 kogunisti üheksandal kohal (Microsofti asutaja Bill Gates on seal teisel kohal, Virgini kontserni asutaja Richard Branson üheteistkümnendal). Ridderstråle, kiilaspäine ning irooniast ja energiast pulbitsev majandusprofessor, on koguni kahe bestselleri autor, millest mõlemad – „Pöörane äri” ja „Karaokekapitalism” on ilmunud ka eesti keeles. Ridderstråle'i tugevuseks on tema võime läbi mõelda, kuhu maailm liigub, ja seda lõõvalt esitada.

Costas Markides aga on Londoni Ärikooli õppejõud, kelle jaoks pole vahet, kas tegemist on väikefirma omaniku või suure kontserni peadirektoriga. Ta saadab oma kuulsatel kursustel juhid hotelli lifti ning nood peavad võhivõõrale inimesele enne viiendale korrusele jõudmist selgeks tegema, milline on firma strateegia. Kui nood seda ei suuda – järelkult on viletsad juhid. Sest kõik algab selgetest eesmärkidest.

Markides on maailmas suure tõenäosusega ainus juhtimisguru, kes oskab äärmiselt lihtsalt seletada, mida hea strateegia annab ning miks see peab olema nii lihtne, et iga firma töötaja oskaks seda ühe pealt kolme lausega ära öelda. Pärast Markidese kuulamist ei saa enam üldse neist juhtidest aru, kes käivad ringi paksu strateegiakaustaga, kuid ei tea isegi, mis seal kirjas on.

Helen Handfield-Jones on aga tuntud konsultatsioonifirma McKinsey konsultant (praegu on tal juba oma büroo), kelle raamat „Sõda talentide pärast” levis kogu maailmas nagu kulutuli. Sest inimeste puudus, eriti heade inimeste puudus, ei ole ju ainult Eesti probleem. Helen Handfield-Jones räägibki sellest, kuidas häid inimesi hoida ja leida.

Spordist Puhjas

Võrkpall ja jalgpall

Jaak Ratt,
treener

Puhja 6.–7. klasside poisid võitsid Tartumaa koolinoorte meistrivõistlustel jalgpallis 2. koha ja 8.–9. klasside noormehed mängisid end finaali.

Puhjas toimus 6.–7. klasside poiste meistrivõistlused saaljalgpallis. Poisid alustasid esimeses mängus Kolkja Põhikooli vastu kaotusega 1:3. Harjumatus koosseisus mänginud võistkond ei suutnud esimeses mängus kontrollida oma väljakupoold ja see andis tugevale Kolkja võistkonnale mitmeid võimalusi end värravalöögile mängida.

Hiie Kool võideti 3:0 ja seejärel kaotati turniiril kõik mängud võitnud Elva Gümnaasiumi poistele 0:2. Teisele või kolmandale kohale mängimiseks oli Puhjal kindlasti vaja võita Luunja Keskkooli võistkonda. Meie poisid läksid juhtima kolme väravaga, aga mängu lõpp läks väga dramaatiliseks. Poolteist minutit

enne mängu lõppu haaras meie mängija ootamatult väravalatist tagasi põrganud palli enda kätte ja kohtuniku poolt määratud penalti löi Luunja mängija väravaks. Kohe seejärel eksis meie väravavaht palli väljamängimisel ja Luunja löi meile kohe ka teise värava. Seejärel ei suutnud meie poisid väljaku keskelt palli lahti mängida andes palli üle vastasele. Meie õnneks ei suutnud Luunja poisid meie võistkonna peataolekut lõpuni ära kasutada ja 3:2 võit andis Puhjale Elva Gümnaasiumi järel turniiri teise koha. Kolmas oli Kolkja Põhikool, neljas Luunja Keskkool ja viies Hiie Kool. Meie võistkonnas mängisid K. Kangro, R. Lokk, R. Reinhold, E. Vorobjovski, M. Saalits ja esimest korda kaitses Puhja võistkonna väravat R. Tohu.

Ka 8.–9. klasside noormeeste rahvaliiga saaljalgpalli poolfinaalturniir toimus Puhjas. Kuigi turniirile jäi tulemata neli võistkonda, ei tähendanud see, et mängupinget oleks vähem olnud. Esimeses mängus kohtusid vanad rivaalid Puhja Gümnaasium ja Nõo Põhikool ja

jäid mõlemale võistkonnale kasulikku viigiseisu 1:1. Puhja võitis Hummulit Põhikooli 6:0. Meie teised vastased, Nõo ja Padise Põhikooli poisid võitsid Hummulit ühesuguse tulemusena 3:0. Nõo võitis lisaks ka Padise võistkonda 3:0. Meie mänguks asendati Padise väravavaht ühe tugeva tagamängijaga, kes sekkus ka otsustavalt ja jõuliselt mängusituatsioonidesse. Tema tugevast kauglöögist õnnestuski Padisel juhtima minna. Oma osa sellel väraval oli ka Puhja võistkonna kaitsjal, kes keskväljal olles lükkas pallile ette küünarnuki, see muutis palli suunda ja nii ei suutnud ka meie väravavaht enam palli tõrjuda. Siiski suutsid meie poisid äärmiselt jõulises mängus lüüa vastastele kaks väravat, tagades sellega endale esikoha poolfinaalturniiril ja edasipääsu finaaltorniirile.

Puhja poisid mängisid ka Hansapanga 8.–9. klasside kooliliiga teisel etapi võrkpallturniiril, võites Rannu Keskkooli ja Nõo Põhikooli järel kolmanda koha.

Eesti Äiksevaatlejate Võrk otsib huvilisi

Äikese ja sellega kaasnevate ohtlike nähtuste uurimiseks korraldab Tartu Ülikooli Geograafia Instituudi tudeng Sven-Erik Enno koostöös TÜ Geograafia Instituudiga juba teist aastat üleriigilise äikesevaatluste projekti. Aastal 2006 osales selles üle Eesti kokku 155 huvilist, andmeid laekus 83 vaatlejalt, seega enam kui pooltelt registreerunutest, mida võib pidada esimese aasta kohta igati heaks tulemuseks. Kokku teostasid Eesti Äikesevaatlejate Võrgu vaatlejad üsna põuaseks ja äikesevaaseks kujunenud suvel ligi 700 vaatlust. Kõige äikeselisemad kuupäevad 2006 vaatlushooajal olid 20. ja 21. august ning 1. oktoober, mil äikest märgiti 13 maakonnas, väga palaval 10. juulil esines seda 12 maakonnas. Kokku laekus usaldusväärseid andmeid äikese esinemise kohta Eesti territooriumil 53 päeva kohta. Äikesega kaasnevatest ohtlikest nähtustest märgiti pagituuli 72 korral ning rahet 35 korral. Läänesaartel märgiti 5 korral vesipükse, Kagu-Eestist teatati kahest võimalikust keravälgu juhtumist.

Alanud aastal on plaanis vaatlusi jätkata tihedama vaatlusvõrguga. Lisaks 61 vaatlusi jätkavale eelmise aasta vaatlejale on oodatud osalema kõik ilma- ja loo-

dushuvilised sõltumata vanusest ning tegevusalast. Vaatlustega liitujate ülesandeks on äikeste ja nendega kaasnevate ohtlike nähtuste ning kahjustuste registreerimine oma kodukohas.

Vaatlejatelt ei eeldata eelnevat ilmavaatluskogemust või põhjalikke teadmisi äikesest, oluline on vaid huvi ja valmisolek lihtsamat sorti loodusvaatluste teostamiseks. Kõik projektis osalejad saavad eesti keelsed vaatluslehed ning juhendi, mis kirjeldab täpselt, mida ja kuidas vaadelda ning kuhu andmed märkida. Vastavalt võimalustele võib piirduda väiksema arvu oluliste vaatlustega või viia läbi ka detailsemaid lisavaatlusi. Seejuures kõige olulisemate vaatluste teostamiseks pole vaja mingeid instrumente peale tavalise kella äikese alguse- ja lõpuajade määramiseks. Ideaalis peaks kõik vaatlused olema teostatud samas kohas (vaatleja kodukohas), kuid see pole hädavajalik, näiteks suvel nii linna- kui maakodus viibivad inimesed võivad vaadelda vaheldumisi mõlemas. Osaleda võivad ka need huvilised, kel pole võimalik kogu suve vaatlusi läbi viia, sel juhul märgitakse vastavale lehele kuupäevad, mille kohta andmed puuduvad. Kogutud and-

meid võivad vaatlejad saata vastavalt võimalusele tavaposti või e-mailiga, pärast igat äikest, iga kuu lõpus või kogu suve andmed sügisel korraga.

Äikesevaatluste teostamine annab igale loodushuvilistele võimaluse osaleda teaduslikult olulise ja vajaliku info kogumises ning saada samal ajal ka lihtsamat sorti loodusvaatluste teostamise kogemus. Kuna äike pole meil isegi suvel igapäevane nähtus ning vaatlusmetoodika on võimalikult lihtne, ei tohiks vaatlustes osalemine muutuda liialt aega nõudvaks või koormavaks.

Kõik, kes soovivad äikesevaatlustes osaleda, saavad oma nõusolekust teatada 15. märtsini 2007 aadressil Sven-Erik Enno, Tartu Ülikooli Geograafia Instituut, Vanemuise 46-326, Tartu, 51014 või e-mailiga aadressil seenno@ut.ee. Internetis saab lähemat infot nii äikese, vaatlusvõrgu kui 2006 aasta vaatlustulemuste kohta Eesti Äikesevaatlejate Võrgu kodulehelt aadressil http://www.zone.ee/funnelcloud/eav_index.htm.

Ootame aktiivset osavõttu nii täiskasvanute kui kooliõpilaste seas!

Austatud vallarahvas!

Ootame teilt lemmikloomafotosid konkurss-näitusele. Näitus toimub kohalike haridusasutuste keskkonnaprojekti Keskkonnaga ei mängita II raames ja seda saab vaadata Puhja Lasteaias aprillis ja mais 2007.

Fotosid koos tegija nime, vanuse ja pildi allkirjaga ootame 27. märtsiks k.a Puhja lasteaeda ja Puhja Gümnaasiumi kantseleisse.

Info telefonidel 7451205 (lasteaed), 7451356 (kool)

Osale aktiivselt ja rõõmusta ka teisi oma ilusate fotodega!

Lugupidamisega korraldajad

Tänuavaldus

Suur tänu Puhja valla valijatele, kes toetasid minu põhimõtteid ning hääletasid minu poolt ja ka nendele valijatele, kes olid minuga ühel meelel kuid mingisugustel põhjustel toimisid teisiti!

Vaatamata valedetele faktidele tuginevale vastureklaamile ja suurerakondade mittetäituvatele lubadustele sain Puhja vallas hea tulemuse, jäädes enam-vähem samasse hääletarvu klassi tuntud inimestega (Marika Tuus, Peeter Vösa jt).

Elu läheb edasi, kurvastada pole põhjust.

Loodan Teie toetusel hakata küsima lubajate käest nende poolt valijatele antud lubaduste täitmist.

Lugupidamisega

Tõnu Hallik

Uula Huvikeskus annab teada:

Huvikeskuse lahtiolekuajad:

Õhtuti: kolmapäev, neljapäev ja laupäev **16.00 – 21.00**
reede **16.00 – 19.00**

Päeval: teisipäev – reede **10.00 – 14.00**

Piljard, lauatenis, laua- ja nupumängud, koroona, jõusaal, arvutid.

Huvikeskuse lahtioleku aegadel on võimalus kasutada järgmisi teenuseid:

Pesu pesemine (10.- masinatäis)

Jõusaali kasutus (10.- tund)

Duši kasutus (10.-)

Arvuti kasutamine, internet (tasuta)

Shapingu tunnid toimuvad teisipäeviti ja reedeti 19.00 – 20.00

Käsitöötunnid toimuvad pühapäeviti kell 12.00

(kaks korda kuus)

NB! Ringide töö ja muude jooksvate ürituste ajal on huvikeskus avatud ainult vastavast üritusest osavõtjale.

Lugupeetud maarahvas, teie mälestused on jagamist väärt!

Seoses uurimistööga ootan mälestusi **1940. aastate lõpu ja 1950. aastate põllumajandusnäitustest**, nende ettevalmistamisest, osalemisest näitustel, autasudest jne. Väga oodatud on ka osavõtjate ja näitusekülastajate meenutused Moskva Üleliidulisest Põllumajandusnäitusest aastatel 1954-1960. Ehk on veel kellelgi alles selleaegseid ülestähendusi, fotosid, diplomeid või muud huvitavat materjali.

Näitused olid vaid põllumajanduspropaganda üks osa, propagandat tehti ka tollastes rahvamajades. Poliitharidustööd viidi läbi rahvamajades ja kolhoosi klubides, kus tegutsesid põllumajandusringid, agro-zootehnilised kursused, näidati rändkinobussiga toodud filme. Mida mäletate nendest üritustest?

Oodatud on endiste kolhoosnike, sovhooside ja MTJ-de töötajate mälestused, tollaste küla kultuuritöötajate, naiskomisjonide, noorte naturalistide meenutused. Kirjavigade ja käekirja pärast pole tarvis muretseda. Võin ise ka tagasi helistada.

Palun võtta kontkti järgmisel aadressil:

Elvi Nassar

Eesti Vabaõhumuuseum

Vabaõhumuuseumi tee 12

13521 Tallinn

või telefonil:

66 19 070 (õhtuti alates kl 20-st)

mobiil: 52 71 760

e-post:elvi@evm.ee

Eesti vanasõna ütleb: *tegijal juhtub nii mõndagi, magajal ei midagi!*

Inimliku eksimuse tõttu sattus veebruarikuu valla lehe õnnesoovidesse mõni ebatäpsus.

Siinkohal uuesti õnnitlused veebruarikuistele sünnipäevalastele!
Õnnitleme ja vabandame!

Veebruarikuu õnnesoovid

96 HILDA PARV	Ulila alevikust	19. 02
95 ALMA-JOHANNA KRIISA	Puhja alevikust	15.02
92 ELFRIEDE JÄNES	Puhja alevikust	07.02
85 ANITA REEBEN	Võsivere külast	08.02
83 ARNO SÜTT	Puhja alevikust	09.02
82 JAAN NAARITS	Puhja alevikust	10.02
82 JULIANA PERSIDSKAJA	Ulila alevikust	19.02
80 MAIE LINT	Järvaküla külast	03.02
75 LAINE KUKK	Puhja alevikust	04.02
75 MEEME KAROLIN	Puhja alevikust	19.02
70 HELI-MARE PALLON	Ulila alevikust	06.02
70 VASILY TANIN	Ulila alevikust	10.02

Märtsikuu õnnesoovid

92 OLEV NORMANN	Tännassilma k	04. 03
91 AMANDA JÄNES	Järvaküla külast	17. 03
86 ALIIDE NARITS	Palupõhja külast	28. 03
84 EHA SÜTT	Puhja alevikust	14. 03
84 MINNA TAMSALU	Puhja alevikust	18. 03
83 ENDLA LAATS	Võllinge külast	19. 03
83 AINO-AUREELIA METS	Poriküla külast	27. 03
82 ENDLA KAUTS	Kureküla külast	08. 03
81 LEMBIT JAAKMA	Mõisanurme k	13. 03
81 LIUDMILA DEMENTIEVA	Ulila alevikust	17. 03
81 LINDA MELK	Ridaküla külast	17. 03
80 ELLI PEEDO	Poriküla külast	30. 03
80 ELLEN PRAATS	Puhja alevikust	31. 03
75 VALENTIN TROITSKI	Rämsi külast	01. 03
75 JUNIOR MULD	Puhja alevikust	03. 03
75 TESTI ORUSALU	Puhja alevikust	03. 03
75 REIN VALDE	Rämsi külast	10. 03
75 SELMA LUTS	Puhja alevikust	11. 03
70 EEVA KUKK	Mäeselja külast	05. 03
70 VALENTINA PODAR	Järvaküla külast	08. 03

Valla uus kodanik

Ilona Suits

Gunnar Sütt

perre sündis 26. 02. 2007 tütar

Anett Gassandra Sütt

MÄLESTAME

Armilde Saar	01.04.1924 – 27.01.2007
Jelizaveta Helimets	01.08.1948 – 07.02.2007
Sergei Ussikov	23.12.1934 – 13.02.2007
Tatjana Lakka	09.08.1958 – 18.02.2007
Kalev Kõiv	27.06.1964 – 20.02.2007
Aliide-Johanna Laan	02.06.1925 – 25.02.2007

TEATED

Teatri ühiskülastus: 28. märtsil algusega kell 19.00 toimub Vanemuise suures majas Roman Baskini lavastatud komöödia **"Täiskuu"**. Veel on vabu kohti.
Info: 56904718 Airi Mahla

Puhja Lasteaed Pääsusilm registreerib lapsi kõigisse rühmadesse kuni 31. maini

k.a tööpäeviti 9.00 – 12.00 ja 13.00 – 16.00

Vajalikud dokumendid:

- Avaldus (täidetakse kohapeal)

- Lapse sünnitunnistus või selle koopia

Info telefonil 745 1205 või

e-posti aadressil lasteaed@puhja.ee

04. aprillil 2007 kell 10.00 Kavilda koguduses, Ulila keskuse ruumides, Eesti Apostliku Õigeusu Kiriku sakrament

PÜHA ÕLITAMISE SALASUS

Teenib Eesti metropoliit Stefanus.

Teeme suveks plaane

Eelmisel suvel jäi **Leedumaa reis** mitmel erineval põhjusel ära, katsetame nüüd uuesti! Reis toimub **06.-08. juuli 2007**. Reis algus ja lõpp on Puhjas. Reisist huvitatutel palun teatada 18.märtsiks Nelli Uustalule telefonil 53542244 või e-posti aadressil nelliustalu@hotmail.ee. Kasuta võimalust ja tule reisima!

REISIJATEVEDU uue mugava väikebussiga.

Bussis on 8 reisirukohta.

1 km hind on 5 krooni ja sõidud toimuvad ettetellimisel.

Tellimine tel 745 1755, 514 6263

PUHJA VALLA LEHT

VÄLJAANDJA: Puhja Vallavolikogu ja Vallavalitsus

61301 TARTUMAA; TEL. 730 0641

TOIMETAJA: Päivi Märjamaa, toimetaja@puhja.ee ja paivi@puhja.ee

TRÜKITUD OÜ TARTUMAA TRÜKIKOJAS

TRÜKIARV: 1050